

8 / 2009

INKERILÄISTEN VIESTI

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Pääkirjoitus: Vahdin vaihto	s.	3
Mooses Putron muistokonsertti.....	s.	4
Inkeripäivät	s.	5
Matkan varrelta	s.	6–8
Inkeriseurojen toiminta ja talous.....	s.	9
Uutisia Inkeristä.....	s.	10–13
Muut lehdet	s.	13
Tapahtumakalenteri	s.	14–15

Kansikuva: Hilikka Putro, katso juttu sivulta 4.

Numero 1–2/2010 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 7.1 mennessä.
Numero 3/2010 ilmestyy viikolla 12. Aineisto toimitukselle 2.3 mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

TOIMISTO

Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.

Inkerikoti, Karjalatalo,
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki.

Puh. 045 2612 342
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Sampo 800012-306364.
Nordea 101030-1085026.

ILMOITUKSET /€

1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €,
¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2009
30 € kotimaahan ja Ruotsiin
muualle 36 €/v (360 kr/v)

PÄÄASIAMIEN
RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset):
Viktor Aitman
Linbanev. 6,
SE-438 35 Landvetter.
Puh 031-916 602,
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton
postisiirtotili 17 38 88-9

SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj Toivo Iho
Bredantie 6 D 18
02700 Kauniainen
puh. 050 505 2335
OP 578038-20031499

TOIMITUS

Päätoimittaja Toivo Iho (2009)
(Vuoden 2010 alusta **Toivo Flink**)

Toimitussihteeri Katri Einamo
(2009)
(Toimitussihteeri vuodelle 2010
julkistetaan myöhemmin)

Toimituksen osoite (v. 2009)

Nummitie 30 A, 02730 Espoo,
puh. 040 740 0408
(ark. klo 9.00–17.00)

Internet

<http://www.inkeriliitto.fi>

Sähköposti

inkerinviesti@suomi24.fi

Painopaikka

Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa.

Aineisto palautetaan vain erikseen
pyydettyä.

Julkaisija

Suomen Inkeri-liitto ry.

Vahdin vaihto

Toivo Iho

Suomen Inkeri-liitto päätti 22.11.2009 Toivo Ihon pyydettyä eroa puheenjohtajan tehtävistä valita liiton puheenjohtajaksi vuoden 2010 alusta lähtien fil. tri **Toivo Flinkin**. Puheenjohtajan vaihdosta seuraa myös lehden päätoimittajan vaihtuminen, nämä tehtävät kun ovat yleensä liittyneet yhteen. Tämä numero on näin ollen viimeinen, josta allekirjoittanut päätoimittajana vastaa.

On kiitosten aika. Ensin järjestötehtävät. Tätä ennen olin saanut jotain tuntu-
maa järjestöasioihin opiskeluaikoinani 1950-luvun loppupuolella. Havaitsin, etten ollut muuttunut. Järjestöasiat tuntuivat aivan yhtä vähän kiinnostavilta kuin silloinkin. Ajatelkaa nyt, hyvät lukijat, tarkasti vaikkapa sanaa *syyskokous*! Eikö teekin mieli mennä lähimpään nurkkaan häpeämään tuollaista sanaa?

Kun kuitenkin ymmärrän, että asioiden eteenpäin viemiseksi kokoukset ovat välttämättömiä, on niitä valmistellessa ollut erityinen ilo työskennellä kokeneen ja luotettavan tiimin parissa. Jos **Anne Tuohimäki** tuntee omat taskunsa yhtä hyvin kuin tämän järjestökentän, hän tuntee taskunsa todella hyvin. Kiitos, Anne, hyväistä neuvoistasi!

Keijo Korkka, Aliisa Majava, Annikki Kelo ovat kokeneita konkareita, joiden näkemykset ja neuvot olen kokenut arvokkaiksi; kiitokset kaikesta. Kiitos myös emännille. Piirakat ovat olleet maukkaita!

Sitten lehti. Tällainen lehti, joka ei pysty maksamaan kirjoituspalkkioita, on eri-

tyisen kiitollinen säännöllisille avustajilleen. Ketään erityisesti nimeämättä kiitän teitä kaikkia. Kuitenkin haluan mainita avustajien joukosta yhden naisen ja yhden miehen. **Ella Ojalan** elämäntyö on hänen merkkipäivänsä yhteydessä esitelty numerossa 3/2009.

Wladimir Kokon Pietarin alueen ja muinaisen Inkerin alueen inkeriläisyhteisöä koskevat raportit ovat luoneet eräänlaisen siteen lukijakuntamme ja heidän historiansa välille. Etenkin hänen viimeaikaiset tekstinsä ovat huokuneet joitakin venäläisen yhteiskunnan erityispiirteitä kohtaan osoitettua lämmönsekaista ironiaa.

Kiitän myös sukuani ja perhettäni. Koko perheelle kuuluu kiitos siitä, että vaikka läsnäoloni kotosalla kirjallisten töitteni, muun muassa tämän lehden asioiden pohdiskelun vuoksi on varmaan tuntunut ajoittain enemmänkin poissaololta, asiantila on hyväksytty vähin äänin.

Sukuni piiristä suurin kiitos kuuluu *Neva*-lehden maaseututoimittajalle **Aapo Iholle**, jonka muisteluksista on löytynyt elävääseen tyyliin rekisteröityä tapojen ja tapahtumien kuvausta Inkeristä sekä Pietarista vuosien 1900–1922 tienoilta.

Kiitän myös molempia lapsiani; **Jaakko** filmikatsauksistaan ja **Katria** toimittussihteerin usein näkymättömän, mutta hyvin keskeisen tehtävän ansiokkaasta hoidosta. Olen, myönnän sen, usein saanut muistutuksen viivästelystäni, mutta aina ystävällisessä sävyssä.

Eipä sitten muuta kuin parhaat menestyksen toivotukset Toivo Flinkille ja Suomen Inkeri-liitolle jäsenjärjestöineen sekä Inkeriläisten Viestille, sen lukijoille ynnä myös kaikille seuraaville kesäjuhlille! ☺

Mooses Putron muistokonsertti

Anne Tuohimäki

Sateisesta säästä huolimatta oli Karjalatalon yläsaliin kokoontunut puolensataa kuulijaa Inkerin kulttuuriseuran järjestämään Mooses Putron muistokonserttiin.

Päivälleen 90 vuotta sitten, 24.11.1919 Mooses Putro katosi jäljettömiin palatessaan hautajaistilaisuudesta tarkoitukseenaan kävellä puiston poikki, puiston, josta hän ei koskaan palannut.

Putro oli monitaitoinen mies, urkuri, lukkari, säveltäjä, sanoittaja, opettaja, lehtimies. Jokainen inkeriläinen varmasti tuntee ja osaa hänen säveltämänsä laulun *Nouse Inkeri*.

Muistokonsertissa esiintyi espoolainen kanteleyhtye *Käenpiiat* johtajanaan **Annikki Smolander-Hauvonen**. Yhtyettä vahvistivat myös huilu ja sello. Mik-

si juuri Käenpiiat olivat esiintymässä? Selitys löytyy Putroista, nimittäin **Hilkka Putro** ja hänen edesmennyt sisarensa **Eeva**, Mooseksen pojantyttäret, ovat lahjoittaneet yhtyeelle kaksi konserttikannelta.

Kotiseutuneuvos Teuvo Kuparinen esitti Putron teokset *Rukous* ja *Aalloilla*. Hän esiintyi myös haastattelijana Mooses Putron elämästä kertovassa videoesityksessä, jossa haastateltavina olivat Hilkka Putro ja sisarensa Eeva.

Inkeriläisten sivistyssäätiön edustaja luovutti tilaisuudessa säätiön ansiomerkin ja siihen liittyvän kunniakirjan Hilkka Putrolle.

Väliajalla virkistäydyttiin kahvilla ja voileivillä. ①

Kanteleyhtye Käenpiiat

Kotineuvos Teuvo Kuparinen

Suomen Inkeri-liitto ry:n internetsivut avattu!

Käykää tutustumassa ja antamassa palautettanne osoitteessa

www.inkeriliitto.fi

www.inkeriliitto.fi

Inkeri-päivät 12.–14.2.2010

Inkeri-päivien tavoitteena on nostaa esiin inkerinsuomalaisten historiaa ja nykyisyyttä. Tarkoituksena on myös tuottaa aineistoa julkista sanaa, koulutussektoria ja kansalaistoimintaa varten.

Pe 12.2. Inkeri-näyttelyn avajaiset, Kansallisarkiston krypta, Helsinki

Pe 12.2. Toivo Flinkin kirjan julkistamistilaisuus, SKS, Helsinki

La 13.2. klo 13.00–16.00 Ajankohtaisseminaari, Helsingin yliopisto

Samalla käynnistyy valtakunnallinen Inkeri-viikko kirjastoissa:

Inkeri-aiheinen kirjallisuus nostetaan esiin 12.2.2010 alkaen.

Ohjelma tarkentuu alkuvuodesta 2010.

Järjestäjät: Suomen Kotiseutuliitto, Inkeriläisten sivistyssäätiö, Suomen Inkeri-liitto ry, Kansallisarkisto

Ajankohtaisseminaari lauantaina 13.2.2010

Paikka:

Helsingin yliopisto, Päärakennus, Sali 5 (Fabianinkatu 33, 3 krs.)

Aika: 13.2.2010 klo 13.00 – 16.00

Järjestäjät:

Suomen Kotiseutuliitto, Inkeriläisten sivistyssäätiö, Suomen Inkeri-liitto ry, Kansallisarkisto

Ohjelma:

- Avaus: Inkerinsuomalaisen kulttuurin synty, pääjohtaja **Jussi Nuorteva**
- Inkerinsuomalaisten kirkollinen elämä, professori **Jouko Sihvo**
- Inkerinsuomalaisten kohtalo toisen maailmansodan jaloissa, dosentti **Lassi Saressalo**
- Inkerinsuomalaisten palautus ja mitä sen jälkeen, FT **Toivo Flink**
- Mitä suomalainen tietää inkerinsuomalaisista, rehtori **Ville Marjamäki**
- Inkerinsuomalaisten henkinen pääoma, professori **Martti Häikiö**
- Päätössanat, valtioneuvos **Riitta Uosukainen**

Lisätietoja:

Pääsihteeri Lassi Saressalo, Suomen Kotiseutuliitto, puh. 050 590 2210, lassi.saressalo@kotiseutuliitto.fi

Matkan varrelta – Inkerinsuomalaisen muistelmia

Sodanaikainen Inkeri

Reino Jaakkimainen

Partisaanien jahtaajat

Vanhempamme vakuutuivat siitä, että meidän olisi turvallisempaa palata kotiky-läämme, vaikka se olikin rintamavyöhyk-keellä, kuin elää tässä loppumattomien ryöstöjen kylässä. Pian he löysivätkin sopivan tyhjän talon. Se oli Oskalan Jussin talo, Partasista ensimmäinen talo Hatsina-Leningradin valtatie varrella. Me päätimme muuttaa sinne tammikuun viimeisinä päivinä.

Aluksi vanhempani tulisivat ensin, minä pienimpänä pojista mukana, läm-mittämään taloa ja järjestelemään asioita paikoilleen. Sitten isä ja äiti palasivat Lyysmäelle auttamaan tuomaan tavaramme, lehmän ja Tusjkan Jussin ja Matin kanssa. Niinpä isä, äiti ja minä saavuim-mekin Oskalaan mukanamme kelkassa niin paljon tavaraa ensi tarpeisiin kuin oli mahdollista.

Talvi 1941–42 oli kovin kylmä, mel-kein yhtä paha kuin talvisodan aikana 1939–40, milloin lämpömittari putosi jopa alle -41 asteeseen. **Hitler** panosti kaikkeensa nopeaan voittoon ennen talvea, joten saksalaiset olivatkin täysin valmistautumattomia kylmään Venäjän talveen. Oli liikuttavaa nähdä mies-ten kahlaavan syvässä lumessa kevyissä kesävaatteissa, kypärän alla kevyt vuoraus, ohuet sormikkaat kädessä, kengät tai nahkasaappaat jalassa. Sen vastakoh-tana venäläiset, talveensa tottuneina, olivat useimmat tavallisissa talviasuissaan: paksuissa talvitakeissa, vannukat jalassa, talvihatut päässä ja kintaat käsissä.

*Jatkoa
Inkeriläisten
Viestissä 11/2007
aloitetuille
muistelmille.*

Ei epäilystäkään, saksalaiset tekivät kauhean, kalliin virheen; kenties alun **Na-poleonin** vuoden 1815 tapaiselle kohtalolle. Heidän voittoon pohjustettuihin suunnitelmiinsa kuului Kievin, Leningradin ja Moskovan valloitus ennen talvea. Talven alussa ei Leningrad, eikä Moskova olleetkaan heidän hallussaan. Vaikka Leningradin rintamalla tilanne oli vakiin-tunut, taistelu Moskovasta riehui parhaillaan. Kaupunki, ollen lähellä joutua vihollisen valtaan, sai apua ”kenraali Talvelta”. Jäätyneet voitellurasvat pysäyttivät ajoneuvot ja lukitsivat ampuma-aseet. Venäläisten vastahyökkäys, jossa oli mukana tuoreita, karaistuneita siperialaisia, hyvin tottuneita talviolosuhteisiin, ei ainoastaan pysäyttänyt saksalaisten etenemistä, vaan sai heidät perääntymään. Ammattitutkijat ovat päätelleet, että saksalaiset olisivat kärsineet suunnattoman tappion ilman Hitlerin käskyä, mikä kielsi perääntymisen ja vaati pitämään paikkansa viimeiseen mieheen,

Päivänä, milloin läksimme Kurkelaan Jussin ja Matin jäädessä Lyysmäelle, ystävämme tien toiselta puolelta tuli heille vieraille. Hän oli Matin kanssa touhuamassa ulkona lähellä taloa, kun kaksi sotilasta sattui kulkemaan heidän ohitse. Toinen heistä huomasi ystävämme uudet huovikkaat, osoitti sormellaan pojan huovikkaisiin ja sitten itseensä. Hän halusi huovikkaat. Ystävämme, joka oli vasta äskettäin saanut ne joululahjaksi (hänen vanhempansa olivat säästäneet ne sitä

varten), ei halunnut luovuttaa niitä. Hän kääntyi ja läksi puolijalkaa juoksemaan pois. Saksalainen nosti kiväärinsä ja ampui pojan. Toinen sotilas sanoi jotain pahesuvaan ampujalle. Tappaja vain viittasi kädellään ja sanoi: ”partisan, partisan”. Kuullessaan tämän, Matti, jo nyt kauhun vallassa, pelästyi vieläkin enemmän. ”Jos tuo pienempi ystäväni oli heidän mielestään partisaani, niin olisin sitten minäkin sitä ja tuo mies ampuu seuraavaksi minutkin.” Sen sijaan murhaaja meni kaatuneen pojan luo ja kiskaisi huovikkaat tämän jaloista. Hän pisti huovikkaat kiväärin remmin alle olkapäälleen ja kaksi sotilasta jatkoi kävelyään. Huovikkaat olivat ilmeisesti liian pienet miehelle, mutta arvokkaat vaihtokaupoissa.

Matti, joka odotti hiljaa tulevansa myös milloin tahansa ammutuksi, kykeni vasta nyt hellittämään pelkonsa. Kamala tapahtuma löi häneen niin, että hän vapisi kauttaaltaan ja taisi itkeäkin, vaikkei hän sitä tunnustanut minulle. Jussi ja muut juoksivat talosta. Jokainen oli shokissa. Jussi meni ystävämme luo ja totesi tämän kuolleen. Pojan vanhempien suru meni yli ymmärryksen. Saksalaiset olivat varastaneet jo aikaisemmin yöllä heiltä lehmän ja nyt tappoivat pojan. Olin katkera; ei ollut mistä hakea oikeutta. Ajattelin tämänlaisen saksalaisten kohtelun siviiliväkeä kohtaan värväävän enemmän partisaaneja kuin poliitrukit konsanaan.

Takaisin Kurkelassa

Ensimmäinen tehtävämme kuukausia tyhjänä olleessa Oskalan talossa oli sen lämmittäminen. Tästä tulikin aikamoinen urakka. Kun aloimme lämmittää kiuasta, kävi talo läpi kaksinkertaisen muodonmuutoksen. Lämmön noustessa muodostui kaikille sisäpinnoille huurretta. Lisälämpö sulatti huurteen vedeksi. Vesi

haihtui ilmaan ja kyllästi sen, kunnes kylmän ilmanvuoto saavutti talon sisällä jonkinlaisen tasapainon. Tämä prosessi kesti ainakin kahdeksan tuntia.

Olimme saapuneet ja jäimme sisään ulkovaatteet päällä. Siitä huolimatta kylmyys tunkeutui sisimpääni. Hampaan kalisivat ja vapisin; sain hypotermia-kohtauksen. Kuuman veden juontikaan ei auttanut. Äiti keräsi kaikki tuomamme vaatteet yhteen lattialle. Jätimme osan niistä allemme. Kävimme niiden päälle lepäämään, minä vanhempieni keskelle. Vedimme loput vaatteet päällemme. Loppuessani vanhempieni välissä vapiseminen tasoittui hiljalleen ja lopulta pääsin uneen.

Aamulla isä ja äiti menivät takasin Lyysmäelle tuomaan lehmän ja loput tavaramme. Myöhemmin iltapäivällä oli koko perhe turvallisesti taas yhdessä ja Kurkelassa.

On vaikea kuvata kuinka monin puolin toivottomassa tilanteessa me oikeastaan olimme. Elimme järjestelmällisen yhteiskunnan ulkopuolella, vailla kaikkea mitä se tarjoaa. Ei ollut kauppoja, ei mitä ostaa tai vaihtaa, ei minkäänlaista sairashuoltoa, ei tietoa tapahtumista, ei yhteyksiä mihinkään, paitsi neljän kilometrin kävelymatkan päässä olevassa Ronolassa. Olimme aivan yksin. Ja, mikä pahinta, meillä oli hyvin pieni ruokavarasto. Olimme keskellä sotaa, ulkona kylmä pakkanen. Tämä oli sitä niin aitoa, perinpohjaista taistelua olemassaolosta kuin voi kuvitella. Vaikka meillä olikin vähän perunoita ja vehnä-jauhoja, tiesimme, että meidän pitää tulla ominemme toimeen ainakin kuusi kuukautta ennen kun voisimme toivoakaan uutta satoa, olettaen tietenkin, että voisimme kylvää jotakin. Me mietimme kovasti miten voisimme selvitä nuo kuukaudet. Saksalaisten roskakasoista ei löytynyt mitään syötävää, tuskin perunankuoriakaan. Äiti tarjoutui pesemään sotilaiden pyyk-

kiä, mutta parhaassa tapauksessa siitä saisi hyödyttömiä ”itämarkkoja”. Eihän ollut kauppoja mistä ostaa. Sotilaiden annokset olivat liian pieniä heidän jakaakseen niistä muille. Hehän itsekkin hakivat perunoita, lisäruokaa.

Edellisenä syksynä lihan puutteessa söimme osaksi mädänneen tykinammuksen tappaman hevosen lihaa. Äiti keitti lihan kahdesti ja söimme sen huoletta, vaikka se olikin ensikertaista hevosenlihan nauttimista. Söimme sitä mielelliyvällä. Me tiesimme myös lehmästä, minkä sota oli tappanut viime syksynä. Tämän liha oli todella pahasti mädäntynyt, täynnä matoja (toukkia). Äiti keitti lihan neljässä vedessä, minkä me säännöstelimme, että säästyisi mahdollisimman pitkälle. Me söimme myös rasvat luista, ennen kuin annoimme niitä Tusjkalle.

Jopa Tusjkakin tuli avuksi. Eräänä päivänä koira lähestyi Mattia ja minua leipäpala suussa. Se heilutteli häntäänsä ja pudotti tahallaan leivän meidän eteemme. Työnsimme palan takasin sille päin. Tusjka perääntyi yhä heilutellen häntäänsä. Ilmeisesti se halusi meidän ottavan leipäpalan. Tämä ei ollut ensimmäinen kerta, kun Tusjka yllätti meidät. Taputin koiran päätä, menin taloon ja löysin luukappaleen sille kiitokseksi.

Minulle oli tuuria. Lähikylän, Kuittilan, eräässä talossa saksalaiset sotilaat hakivat kahta poikaa sahaamaan ja pilkkomaan lämmityspuunsa ja kiillottamaan heidän saappaansa. Siitä työstä saisi kumpikin poika kaksikertaisen makkara- ym. voileivän. Sain tämän työn yhdessä Karhilan keskikoulun luokkatoverini Partasin kaimani Reinon kanssa. (Hänen isällään oli paljon päärynäpuita ja meillä paljon omenapuita. Vaihdoin kaksi pientä päärynää yhtä isoa Antonofka-omenaa vastaan. Olimme kumpikin tyytyväisiä vaihtokauppaan.)

Neljän tunnin työn loputtua saimme kumpikin palkkamme. Kaimani, perheen

ainoa lapsi, ahmi omansa paikan päällä. Meillä kotona jaettiin kaikki ruoka tasan. Olin verkailematta päättänyt noudattaa perhetapaamme. Veinkin omani kotiin. Jaoimme voileivät viiteen osaan ja vaikka osa olikin pienenpuoleinen, tunsin sen kumminkin vatsassaan. Olin ylpeä, että pystyin pidättäytymään syömästä kaikkea itse. Olin varma, että veljeni samassa tilanteessa tekisivät samoin. Työtillaisuus tuli vain kerran. Se loppui 3-4 viikon kuluttua kun tuli sotilaiden vuoro palata takaisin rintamalle. Se olikin ainoa kerta kun saimme mitään korvausta työstämme saksalaisille.

Kerran Kuittilaan mennessäni satuin kulkiessani Kappasin kylän läpi tapaamaan erään toisen luokkatoverini. Matkan päästä hän näytti hyvin ravitulta pyöreine poskineen. Päästessäni lähemmäksi huomasin hänet hyvin kalpeaksi. Hänen ihonsa oli melkein läpikuultava. Siitä tiesin, että hän oli pöhötynyt nesteiden kerääntymisestä, munuaisvian syystä. Hän kuolisi pian ruuan puutteeseen, nälkään. Olin nähnyt tämän ilmiön ennenkin.

Matti pistäytyi kotona Takapuvassa sotilasvaihdon aikana, milloin talo ja kyläkin oli tyhjä saksalaisista. Hän kohtasi kyläläisen, **Pekko Pettisen** (emme edes tienneet hänen olevan kylässä) kävelemässä pois meiltä kantaen ämpärin täydeltä jotain nestettä, minkä Matti arveli tuoksahtavan kalanmaksaöljyltä. Hän pysäytti Pekon ja sanoi että koska neste oli meillä kotona, se kuului meille. Pekko oli työntämäisillään Mattia syrjään kun Jussi ilmestyi paikalle. Nyt olikin kaksi ”keskenkasvuista” poikaa yhtä miestä vastassa. Lyhyen neuvottelun jälkeen Jussi sai Pekon suostumaan vain pariin kupilliseen, mikä olikin, kalanmaksaöljyä. Tämähän oli Herran lahja. Äiti käyttikin sitä kaikissa sopivissa tai sopimattomissa ruuissa, mitä hän vain sai käsiinsä.

Muistelmat jatkuvat seuraavassa numerossa.

Inkeriseurojen toiminta ja talous

Arvo Korkkinen

Kaikki toiminta vaatii rahaa, yhteiskunnan järjestämää tai osanottajilta perittyä osanottomaksua. Lahdessa emme ole saaneet, tosin emme ole hakeneetkaan, minkäänlaista tukea toimintaamme varten. Seurakuntien tuki on ollut sitä, että olemme saaneet kokoontua kuukausitilaisuuksiimme ilman vuokraa ja pitämiemme inkeriläisten kesäjuhlapaikat ovat pääsääntöisesti olleet ilmaiset.

Jäseniltä peritty jäsenmaksu (10 euroa) ja kokouksissa peritty vapaaehtoinen kahvimaksu muodostaa toimintamme selkärangan. Tilastojen mukaan olemme pitäneet kesäjuhlia viisi kertaa, joista neljät ovat olleet kaksipäiväiset. Keskimäärin tuloa on juhlista tullut noin 600 euroa. Yksipäiväisissä juhlissa tulot putoavat, mutta menot pysyvät samana.

Näillä tuloilla tulee pyörittää vuoden toiminta. Maksaa hallintokulut, huomaavaisuudet, jäsenmaksun osuus liitolle ym. satunnaiset kulut. Tämän lisäksi seuralla tulee olla pieni puskurirahasto pahan päivän varalle.

Tilaisuuksien järjestäminen sen lisäksi että tilaisuudet vaativat paljon talkooväkeä on myös taitolaji. Hinnoittelun tulee olla kohtuullinen, kuitenkin niin että se kattaa hankintakulut ja on sopivaa, että pussin pohjalle jotain jäisikin. Tämä edellyttää, ettei tehdä ylisuuria hankintoja, ja jos tilaisuuden jälkeen jää ruokatarpeita suurehko määrä, se syö juhlien katetta. Mikäli juhlien järjestäjille ja lukuisalle talkooväelle (20–30 henkeä) ei jää kuin tekemisen ilo, on parempi kertoa juhlaväelle, että kadun toisella puolen on ravintola, joka on erittäin palvelualtis.

Kesäjuhlissa harmittaa, kun kaikki osanottajat eivät lunasta käsiohjelmaa. Lahdessa 2009 maksoi ohjelmalehtinen kaksi euroa. Puolet juhlijoista saapastele sisään ilman kannatuslippua, käsiohjelman painatus maksaa enemmän kuin siitä on myyntituloa.

Kerhomme suorittaa vuosittain 2–3 eripituista retkeä. Ottaen huomioon paluumuuttajien taloudellisen tilanteen tulee retkien olla edullisia. Missään nimesä retkiämme ei mitoiteta voitollisiksi. Matkatoimistojen palvelut on suljettava pois laskuista, siinä euroja virtaa niin mooneen laariin. Matkat on suunniteltava ja vedettävä omin voimin. Hinnoittelu suoritetaan niin, että kulut saadaan peitettyä rimaa hipoen. Usein retki on tappiollinen ja tällöin käytetään puskurirahastoa.

Kerhotoiminta on haastavaa mutta antoisaa, vapaaehtoisia on vielä riittänyt. Pelkään pahoin, että kun aikaisemmin Suomeen tulleet inkeriläiset siirtyvät ”tuonilmoisiin”, uudemmat paluumuuttajat eivät yksin kiinnostu pyörittämään kesäjuhlia tai olemassa olevia kerhoja. Suomessa ei ole nykyäänkään montaa toimivaa kerhoa, osa niistä lepattaa ja osa on jo sammunut.

Kerhomme taloudenhoitajana olen juttussani laittanut pääpainon rahankäytölle, mikä lienee kerhotoiminnassa tässä tapauksessa luonnollista. Kuten hyvin tiedetään, raha on kaiken pahan alku ja juuri, lopuksi vain huokaan kiitos Herra, kun et ole meitä rankaissut liiallisella rahankirolla.

Kirjoittaja on Lahden Seudun Inkeri-Seuran taloudenhoitaja.

Wladimir Kokko

Ajankohtaista inkeriläistä

Utiskolumnistin kannanotto

Suomalais-ugrialaisten kansojen yhteistyö. Mikä merkitys?

Syyskuun 24.–26. päivinä Saranskissa, Mordvan tasavallan pääkaupungissa pidettiin Venäjän suomalais-ugrialaisten kansojen neljäs edustajakokous. Monen kansan edustajat keskustelivat jälleen omista kansallisongelmistaan. Onko tästä hyötyä?

Muistelen ensivaikutelmiani toisesta suomalais-ugrialaisten maailmankongressista, joka pidettiin Budapestissa vuonna 1996. Siellä minua vaivasi kysymys siitä, mitä yhteistä voi olla näiden niin erilaisten kansojen välillä. Toiset kansat ovat miljoonalukuisia, toisista on jäänyt henkiin alle 10 äidinkielen taitajaa. Toiset ovat perustaneet oman itsenäisen valtionsa, toisilla ei ole edes kouluopetusta äidinkielellä. Toiset ovat protestantteja, jotkut ortodokseja, kun taas jotkut edelleenkin harrastavat shamanismia. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta näiden edustajat eivät ymmärrä toistensa kieltä. Onko niiden välinen yhteistyö periaatteessa mahdollista?

Ensimmäisenä vastauksenani oli ”ei”, sillä filologithan, luulin, keinotekoisesti vain sanoivat meidän kuuluvan yhteen. Mutta maailmankongressin päätyttyä asenteeni muuttuivat. Sain ymmärtää, että kaikilla kansallisvähemmistöillä on samankaltaisia ongelmia riippumatta siitä, missä maassa asuvat. On helpompaa saavuttaa omat intressinsä, kun lobataan valtion edessä yhteistuumin. Lisäksi ymmärsin, että suuremmilla kansoilla on

mahdollisuus auttaa pienempiä. Kansalaisjärjestöjen toimintakokemustakin voi jaella eteenpäin ja jättää näin muiden virheet tekemättä.

On tosiasia, että nykyään yhteistyö suomalais-ugrialaisten kansojen välillä ei ole kovin tehokasta, sillä sitä selvästi estää moni tekijä, kuten kielikynnys, eroavaisuudet yhteiskunnallisessa asemassa jne.

Minusta yhteistyötä voi kuitenkin tehostaa luomalla yhteistyöverkoston lähinaapureiden välillä. Esimerkiksi suomensuomalaiset ovat auttaneet inkerinsuomalaisia, inkerinsuomalaisilla on taas iso kokemus kansalaisjärjestötoiminnasta ja sillä pohjalla Inkerin Liitto on jo monta vuotta auttanut inkerioisia ja vatjalaisia. Tiedän, että kiinnostusta vatjalaisia ja inkerioisia kohtaan osoitetaan Virossa, Suomesta päin vuorostaan autetaan Vietnamin Karjalan karjalaiskylä. Minusta ajankohtaiselta tuntuu inkeriläis-vepsäläisten ja inkeriläis-karjalaisten yhteistyön kehittäminen. Korostan juuri kahdenvälisiä yhteistyömuotoja, kun neuvotellaan rauhassa ottaen huomion osapuolien mahdollisuudet harkita konkreettista yhteistyötä. Entä jos seuraavaksi vepsäläisiä auttaisivat komit monine voimavaroineen? Näin auttaen lähimmäisiämme luomme joskus yhteisen suomalais-ugrialaisten kansojen verkoston Itämereltä Länsi-Siperiaan

Tiedän, että Venäjällä järjestetään erilaisia seminaareja ja työpajoja, joissa lähes kaikkien suomalais-ugrialaisten kan-

sojen edustajia on mukana. Mutta kun puhutaan kaikille, kukaan ei kuulu mihinkään, ja se, mihin isommat pystyvät, ei sovi pienille. Jopa hyviin yleisjulistuksiin

kyllästyy pian. Vain hitaasti räätälöiden yhteistyömuotoja pääsemme eteenpäin ja voimme parantaa kansojemme asemaa.

Mitä oikein tapahtui 200 vuotta sitten?

Voidaan sanoa, että Venäjän aloittaman ns. Suomen sodan (1808-1809) tuloksena 200 vuotta sitten Suomi liitettiin Venäjän keisarikuntaan. Sota, kuten tiedetään, oli lyhyt, mutta verinen ja Ruotsin armeijassa sen aikana taistelleet suomalaiset osoittivat urhollisuutta. Siitä voi lukea vaikka **J. L. Runebergin** *Vänrikki Stoolin tarinoista*. Asian voi tulkita niin, että kasvava imperiumi vain valloitti vielä yhden alueen.

Tätä liittämistä muistellaan ja juhli-taan Pietarissa tänä vuonna kuitenkin juuri Suomen valtion aloitteesta. Nimen-omaan suomalaiset historioitsijat tulkitsevat 200 vuotta sitten tapahtuneen Suomen valtion syntymähetkeksi.

On ymmärrettävä, että Ruotsin kunin-gaskunnan osana Suomi ei ollut valtio. Suomen maakunnat kuuluivat tasa-arvoisesti Ruotsiin niin kuin Manner-Ruotsin maakunnat. Suomella ei ollut edes virallisia rajoja, itärajan oli valtakunnan rajana. Suomella ei ollut omaa koko maan asioista päättävää hallitusta eikä muuta valtion päämiestä kuin Tukholmassa istuva kuningas. Suomessa oli aivan sama lainsäädäntö kuin koko Suur-Ruotsissa.

Porvoon valtiopäivillä helmikuussa 1809 keisari **Aleksanteri I** ranskan kielellä pidetyssä puheessaan julisti mm., että Suomi astuu kansakuntien joukkoon ja siitä muodostuu suurrutinasunkunta. Haminan rauhan jälkeen ensimmäistä kertaa historiassa vedettiin Suomen rajat. Sen teki Venäjän keisari itse ja lännessä kansallista taustaa huomioimatta. Näin

Tornionjokea pitkin kulkenut raja leikkasi kahtia suomalaisalueet, Pohjanlahden pohjoispäässä taas täysin ruotsinkielinen Ahvenanmaa päätettiin liittää Suomen suurrutinasunkuntaan. Lähemmällä Pietaria sijainneet alueet tsaari tunsii ilmeisesti paremmin ja omasta tahdosta ns. Vanhan Suomen Kannaksineen ja Viipureineen hän määräsi kuuluvan uuteen suurrutinasunkuntaan. Vasta syntynyt Suomen valtio sai omat rajat.

Aleksanteri I:stä tuli Suomen valtion päämies suurrutinaan arvolla. Kuulusta Venäjään Suomessa ymmärrettiin unionina Suomen kansan ja Venäjän keisarin välillä. **Nikolai II:n** luopuminen vallasta aiheutti helmikuussa 1917 kriisin, sillä suurrutinasunkunta menetti valtionpäämiehensä.

Aleksanteri I lupasi Porvoon valtiopäivillä, että suurrutinasunkunnassa kaikki Ruotsin vallan alla tehdyt lait jäisivät voimaan ja ettei uusia lakeja aseteta Suomen eduskunnan mielipidettä kysymättä. 1800-luvulla Suomen lainsäädäntö kehittyi niin, ettei se ollut enää ruotsalainen eikä siitä tullutkaan koskaan venäläinen. Suomi sai sillä tavoin oman lainsäädäntönsä, jonka juuret ovat vuodessa 1809.

Venäjän vallan aikana Suomi eli eri vaihteita. Talouskehitys oli varsin nopea. 1860-luvulla sen autonominen asema vahvistui, Suomi sai mm. oman rahayksikön ja suomen kieli virallisen statuksen ruotsin rinnalla. Suomi kärsi venäläistymispolitiikasta Nikolai II:n aikana. Mutta juuri Venäjän aikana joskus 1800-luvun

puolissa välissä Suomen yhteinen kansallinen identiteetti muodostui ja 1900-luvun alussa ajatus itsenäisyydestä oli jo kypsä.

Epäilemättä pitkä ja kärsimyksiä täynnä ollut Suomen matka itsenäisyyttä kohti on alkanut vuonna 1809. Suomalaisilla on varmasti syytä muistella ja juhla tätä.

Usp:n Itä-Euroopan aluekokous

Ulkosuomalaisparlamentin Itä-Euroopan aluekokous pidettiin 5.9.2009 Petroskoissa, kokous oli ensimmäinen laatuaan kahdeksan vuoteen.

Kokoukseen osallistui 18 kolmen inkeriläisliiton ja muutaman niiden usp:n sääntöjen ratifioineen paikallisjärjestön edustajaa. Läsnä olivat mm. kokouksen puheenjohtajana toiminut Karjalan suomalaisten Inkeri-liiton pj **Vadim Byrkland**, Viron inkerinsuomalaisten liiton pj **Toivo Kabanen** ja Inkerin Liiton vpj **Viljo Ostonen**. Valitettavasti Karja-

lan tasavallan pääkaupungissa vierailut Ruotsin Inkeri-liiton puheenjohtaja **Inkeri Peterson** ei ollut edes saanut tietoa aluekokouksesta.

Kokous meni tulevan usp:n 6. varsinaisen kokouksen merkeissä. Osallistujat sopivat, että toukokuussa pidettäväksi varsinaiseksi kokoukseksi Itä-Euroopan alueelta kannattaa esittää yhteisiä aloitteita. Pääkeskustelun aiheena oli Suomessa valmistettavat lainmuutokset, jotka koskevat inkerinsuomalaisten paluumuuttoa.

Nyt kunnan kirkko Petroskoissakin

Seuraavana päivänä 6. syyskuuta usp:n aluekokouksen kaikki osallistujat vierailivat Petroskoin uuden luterilaisen kirkon vihkiäisjuhlilla.

Petroskoin suomalaisten luterilaisella seurakunnalla on suhteellisen pitkä historia. **Stalinin** sortovuosina tapahtuneen kirkkomme tuhon jälkeen tämä seurakunta virallisesti rekisteröitiin ensimmäiseksi **Brezhnevin** aikana vuonna 1969. Korvaamaton rooli seurakunnan elpymisessä oli sellaisilla sananjulistajilla kuin GULAGista palanneella pastori **Paavo Haimilla** ja **Maria Kajavalla**. Alussa seurakunta majoittui pienessä hirsimökissä laitakaupungilla, sitten 1980-luvun alussa samalle tontille rakennettiin isompi kirkkorakennus, joka ulkopuolelta ei näyttänyt kirkolta. Inkerin kirkon itsenäistyttyä aloitettiin vaikea paperisota maantontin

ja kaikkien lupien saamiseksi Petroskoin keskustasta. Kauhulla näitä vaiheita muistelee seurakunnan pitkäaikainen kirkkoherra **Viktor Grinevitsh**. Vasta vuonna 2004 uuden kirkon rakennustyöt aloitettiin sopivassa paikassa Lohiojen rannassa.

Uusi **Keijo Tolpan** suunnittelema Pyhän hengen kirkko on moderni vaalea Drevljanskaja-kadun puolelle katsova kaksikerroksinen rakennus, jonka yllä kohoaa 25 metrin kellotorni. Vihkiäispäivänä rakennustyöt olivat vielä kesken, katolta puuttuvat lamput, tilat toisessa kerroksessa ovat epäkunnossa eikä pihaa ole laitettu kuntoon. Lopullisesti kirkko valmistuu vasta ensi vuonna, rahoituksen täydennettyä.

Täpötäynnä olleen kirkon vihki Inkerin kirkon piispa **Aarre Kuukauppi** Oulun piispa **Samuel Salmen** avustamana.

Syyskuussa Inkerissä on alkanut suomen opetuksen uusi lukuvuosi, joka toi mukanaan suuria muutoksia. Suomen sisäasiainministeriön maahanmuuttovirasto ei pidä enää IL:n suomen alkeiskurssien tukea varojen tarkoituksenmukaisena käyttönä, vaan panostaa paluumuuttojonon purkuun. Viime lukuvuonna paluumuuttovalmennusryhmiä Pietarissa oli vain viisi, kun taas tänä lukuvuonna niitä on 11 niin Pietarissa kuin Hatsinassakin. Paluumuuttovalmennuksen vastuukouluttajaksi kilpailun pohjalla on valittu Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto (EKAMI), käytännön

asioissa EKAMI:a auttaa Pietarin Inkerin Liitto.

Maksutonta suomen kielen opetusta ei enää voida järjestää IL:n jäsenille. Pietarin Inkerin Liitto on kuitenkin löytänyt mahdollisuuden perustaa neljä alkeisryhmää yhdistyksen jäsenille symbolisella hinnalla, näistä yksi toimii Systerpekissä. Muutama eri tason maksullinen ryhmä perustettiin Pietariin ja Hatsinaan.

Inkerin Liiton tiede- ja tutkimuskeskus jatkaa suomen opettajien täydennyskoulutusta yhteistyössä suomalaisen Opetustoiminnan keskusliiton kanssa.

Pietarissa on Suomi-talo

25. lokakuuta Pyhän Marian kirkon naapuritalossa pidettiin juhlalliset Suomi-talon avajaiset. Tätäkin varten Pietariin saapuivat pääministerit **Vladimir Putin** ja **Matti Vanhanen**. Perusremonttityöt olivat avajaispäivänä vielä kesken, Suo-

men Pietarin instituutti, suomalainen koulu ynnä muut vuokraajat alkavat muuttaa uusiin tiloihin vasta ensi vuoden huhtikuussa. Avajaisista päätettiin kuitenkin noin vuosi sitten eikä niiden ajankohdasta voitu enää tinkiä. ①

MUUT LEHDET

Helsingin Sanomat kirjoitti 26.10.2009 Suomi-talon avajaisista seuraavan artikkelin:

Pietarin kaupungin keskustaan remontoitun Suomi-talon keskeneräisyys ei haitannut juhlamieltä, kun pääministerit **Matti Vanhanen** ja **Vladimir Putin** vihkivät rakennuksen käyttöön.

Putin korosti Suomen ja Venäjän vuosisatoja jatkuneita hyviä suhteita puheessaan. ”Kiitoksia”, hän lopetti puheensa suomeksi. Vanhanen vitsaili, että avajais-

seremonia voisi hoitaa talon lopputarkastuksen virkaa.

Vain toinen puolikas 162-vuotiaasta talosta on valmis. Koko talon remontin pitäisi valmistua vuodenvaihteessa, minkä jälkeen venäläisviranomaiset suorittavat noin kaksi kuukautta kestävänsä tarkastuksen rakennukselle.

Vasta sen jälkeen Pietarissa toimivat suomalaistahot, Suomen Pietarin-instituutti, koulu, kaupunkien edustustot ja Finpro pääsevät muuttamaan taloon. ①

Ilmoittajille

Niitä järjestöjä, jotka ilmoittavat tulevista tilaisuuksistaan lehdesämme, ja jotka lähettävät aineiston lehdelle sähköpostina, kehoitetaan vaatimaan lukukuittaus. Näin vältetään kiistat siitä, onko aineisto toimitettu ajoissa vai ei.

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Besseda-hetket jatkuvat *Palvelupisteessä* joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 *Palvelupisteessä*, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Hyvinkään Inkeri-kerho ry. kokoontuu seurakunnan aulakahviossa *Hämeenkatu 16*

kuukauden 1. sunnuntai kello 14.00.

Tiedustelut Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai puh. 040 550 5712.

Lahden seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Vuoden 2010 toiminta

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen klo 15.00 *Lutherin kirkko, Vuorikatu 37*

- **11.1.2010** kerhoilta
- **8.2.2010** kerhoilta
- **8.3.2010** kevätkokous
- **12.4.2010** kerhoilta
- **10.5.2010** kokoonnumme *Kahvisaaressa*
- **28.6.–2.7.2010** matka Haapsaluun
- **heinäkuussa 2010** inkeriläisten kesäjuhla
- **1.–31.8.2010** Inkeri-näyttely kirjastossa, *Kirkkokatu 31, Lahti*
- **9.8.2010** inkeriläispäivä *Tuohirannassa* ”kimppakyydein”
- **13.9.2010** kerhoilta
- **11.10.2010** syyskokous
- **8.11.2010** kerhoilta
- **5.12.2010** joulumatka Kangasala

Kirjaston Inkeri-näyttelyyn pyydämme vinkkejä, esineitä, valokuvia Inkeristä. Erityisen tärkeää olisi löytää kuvia inke-

riläisten palautuksesta Neuvostoliittoon.
Näyttelyn yhteyshenkilö
Arvo Korkkinen 044 581 7681,
sihteeri Maria Lahti 0400 841 741.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa
Maria Lahti, puh. 0400 841 741.

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30
Inkerikoti
Karjalatalo
Käpyläнкуja 1
00610 Helsinki

Kuoroa johtaa Evelin Ojalo.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin
kaikkiin ääniin.

Seukot

Tiedustelut: Pirkko Huurto
Puh. (09) 783 391 tai 0400 748 318

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpyläнкуja 1
00610 Helsinki

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Tiedustelut Toivo Tupin
puh. 040 578 3894

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpyläнкуja 1
00610 Helsinki

Inkerikeskuksen tapahtumia

www.inkerikeskus.fi
Inkerikeskus ry
Hämeentie 103 A
00550 Helsinki

Inkerin kulttuuriseuran tapahtumia

Ompeluseura kokoontuu Koivussa ja tähdessä joka toinen torstai klo 14.00–16.00,
osoite *Wallininkatu 7, 00530 Helsinki*.

Tiedustelut Helena Miettinen, puh. (09) 2733 225, koivujatahti@inkeri.com

Iloista Joulua
ja rauhallista
Uutta Vuotta
2010

LEVITÄ INKERI-TIETOA

• Kirjallisuutta

Arvo Survo

Itku Inkerille, 17 €

Hellin Suominen

Mooses Putron elämäkerta,
2,50 €

Ella Ojala

Pitkä kotimatka, 14 €

Pelastunut albumi, 22 €

Ensimmäinen kevät, 16 €

Ella Ojala

Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €

Aleksander Störgren

Mutkainen tie vapauteen, 10 €

Pekka Nevalainen

Inkeriläinen siirtoväki
1940-luvulla, 25 €

**Pekka Nevalainen – Hannes
Sihvo (toim.)**

Inkeri – historia, kansa,
kulttuuri, 50,50 €

Heikki Seppänen

Etelän tien kulkija –
Vilho Helanen, 25 €

Maria Ripatti

Elämä yhden kortin varassa,
16,50 €

Saimi Tuukkanen

Elämäni helminauha 5 €

Kalevalaseuran vsk 69–70

Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja
loitsut, 6,50 €

E. Pärnänen

Antti Kivekäs I–II, 9 €

Mikko Savolainen

Inkerinmaa, 33,50 €

Aatu Savolainen

Suomalainen sissiosodassa,
15 €

Lars Krifors

Oli onnistuttava, 15 €

Juho Häkkinen

Siihen maahan, jonka minä
sinulle osoitan, I–II 15 €

Sverigesingermanländarnas
historia 24 €

Lassi Saressalo

Inkeri, 3,5 €

Jouko Sihvo

Inkerin kansan 60 kohtalon-
vuotta, 24 €

Albert Pettinen

Lauluja koululaisille, 4 €

Albert Pettinen

Lauluja sekakuorolle, 6 €

Lauri Santtu

Murrejuttuja, 2,50 €

Lilja Kuivanen Toim.

Inkerin vuotuisjuhlat 2003,
20 €

Tapani Nokkala

Paavo Räikkönen Inkerin
mies, 25 €

Jouko Sihvo toim.

Inkerinsuomalaisten
kohtalo 20 €

• Äänilevyjä

Inkerikuoron uusi

Minä tyttö -CD 10 €

Inkerikuoro

Nouse Inkeri ym, 2,50 €

• Kasetteja

Arvo Survo

Omalla maalla, 9 €

• Karttoja

Inkerin kartta

vuodelta 1933, 12 €

Inkerin uusi kartta

vuodelta 1992, 10 €

Kylä- ja tiekartta

Keski-Inkeri, vuodelta 1993,
10 €

Inkerin pöytälippu

(satiinia) + salko marmori-
jalustalla 18,50 €

Inkerin pöytälippu

(polyesteria) + salko marmori-
alustalla 15 €

Inkerin pöytälippu

(polyesteriä), 8 €

Inkerin pöytälippu

(satiinia), 10 €

• Adressi

surunvalitteluun, 7 €

Tilaukset Inkerikoti

**Saatavana Inkerin kulttuuri-
seurasta puh. 09 - 2733 225**

Inkerin satulipas

(Miettinen, Uusma) 17 €

Flink, Toivo &

Mäkilä, Eeva.

Inkerin lasten oppikirja. 5 €

Kalevala. Suomeksi ja

venäjäksi. Käännös A. Hiiri &
E. Kiuru. 20 €

Miettinen, Helena.

Kohtalontie. Kertomus inkeri-
läisen opettajan elämäntai-
leesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja
paluusta Neuvostoliittoon. 5 €

Miettinen & Jогanson.

Petettyjen toiveiden maa.

Arator. 15 €

Monahof, Ania.

Kärsimyksen pyhät kyyneleet.
13 €.

E. Pärnänen.

Antti Kivekäs I–II 5 €

**Sava, Inkeri & Miettinen,
Helena.**

Liljan kuva kutsuu. 15 €

• Inkeriläistä kansan- musiikkia

Röntyskät. Piirileikkilauluja

Inkerinmaalta 7,5 €

Voutilainen Paavo:

Runoja 12 €

Vainikka & Miettinen:

Iloinen Inkeri 15 €

SUUR-SYNTY KIESUS

Korpikansan Survon Arvon
kertomana 28 €